

Bachelor of Arts (B.A.) Final Examination
MARATHI (New)
(Other Language)

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 100

1. अंधश्रद्धा निर्मूलनाचे कार्य शास्त्रीय पद्धतीने व वैज्ञानिक दृष्टिकोनातून पुढे गेले पाहिजे, असे डॉ. दाभोलकर का म्हणतात ?
किंवा
विनोबा भावे यांनी सृष्टीच्या अमर्याद दातृत्वाची महती कशी पटवून दिली ? 10
2. संत तुकारामांच्या अभंगवाणीचे महत्व विशद करा.
किंवा
दशरथ मडावी यांच्या 'टाहरा' कवितेतून कवीमनाची कोणती भावना व्यक्त झाली ते सांगा ? 10
3. खालीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी शंभर शब्दात लिहा :
गट 'अ'
(क) 'वीव्हावो स्वीकारू' या लीळेतून श्रीगोविंदप्रभूंच्या वृत्ती प्रवृत्तीचे दर्शन कसे घडते ?
(ख) 'चक्र'या एकांकिकेतील द्रौपदीचे स्वभावचित्र रेखाटा.
(ग) 'चाफा'या कवितेतील रूपक उलगडून दाखवा.
(घ) 'समाधान' या कवितेतून कोणता आशावाद व्यक्त झाला आहे ?
किंवा
गट 'आ'
(च) मेटीखेडा येथील महिलांना निवडून आणण्यासाठी लेखकाने कोणता संघर्ष केला ?
(छ) पेरूवाडीतील खुटमुट्यांच्या चाळीचे वर्णन करा.
(ज) 'पाऊस' या कवितेतून कवी मनातील भाव-भावनांचे तरंग कसे उलगडत जातात ते सांगा ?
(झ) 'दुःख सर्वांचेच आहे' असे कवी शरच्चंद्र मुक्तिबोध का म्हणतात ? 20
4. खालीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी शंभर शब्दात लिहा :
गट 'क'
(त) संहिता संपादनाचे महत्व विशद करा.
(थ) टिप्पणी लेखनाचा हेतू स्पष्ट करा.
(द) माहितीपत्रकाचे महत्व सांगा.
(ध) ग्रंथपरीक्षणासाठी ग्रंथवाचनाचे असणारे महत्व विशद करा.
किंवा
गट 'ख'
(य) वाङ्मय इतिहासाचे संपादन कसे करावे ?
(र) टिप्पणी लिहिताना विचारात घ्यावयाच्या ठळक बाबी कोणत्या ?
(ल) संगणक संवाद म्हणजे काय ?
(व) ग्रंथपरीक्षणात मुखपृष्ठाने महत्व सांगा. 20
5. खालील सर्व प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा :
(1) आगरकरांच्या सुधारक काढण्याचा हेतू स्पष्ट करा.
(2) मयसभेचे वर्णन करा.
(3) 'ही निळी पांढरी' या कवितेतील निसर्गसौंदर्य वर्णन करा.
(4) 'प्रेम' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा. 20
6. खालील सर्व प्रश्नांची योग्य पर्यायी उत्तरे लिहा :
(1) श्रीगोविंदप्रभूंकडून ..... यांनी दीक्षा स्वीकारली.
(अ) श्री चक्रधरस्वामी (ब) म्हाइंभट
(क) नागदेवाचार्य (ड) श्री चक्रपाणी
(2) बालकांची सेवा करण्याचे ..... व्रतच घेतले आहे.
(अ) गंगामातेने (ब) आईने
(क) यमुनामातेने (ड) सरस्वतीमातेने
(3) मयसभेच्या जन्माची कथा ..... सांगितलेली आहे.
(अ) रामायनात (ब) भागवतात
(क) गीतेत (ड) महाभारतात

- (4) अन्वरशाला कुणीही ..... मानलं नाही.
 (अ) हिंदू (ब) मुसलमान
 (क) शिख (ड) इसाई
- (5) फुले पाहिली की मला ..... आठवण होते.
 (अ) मुलांची (ब) फुलपाखरांची
 (क) पाखरांची (ड) प्राण्यांची
- (6) तुका म्हणे सांगू किती। तोचि ..... मूर्ती।।
 (अ) मनुष्याची (ब) भगवंताची
 (क) कारुण्याची (ड) यापैकी नाही
- (7) पंढरीवर्णन ही लावणी ..... या शाहिराने लिहिली.
 (अ) रामजोशी (ब) प्रभाकर
 (क) होणाजीबाळा (ड) अनंतफंदी
- (8) नारायण मुरलीधर गुप्ते यांचे टोपण नाव ..... आहे.
 (अ) गोविंदाग्रज (ब) बालकवी
 (क) बी (ड) कुसुमाग्रज
- (9) खडे मारी कुणी, कोणी हसे, कोणी करी .....!
 (अ) प्रीती (ब) मित्रता
 (क) हेवा (ड) सोबत
- (10) शब्दांचे पंख झडून ते मरून पडतात ..... पानांवर !
 (अ) कोट्यावधी (ब) शेकडो
 (क) अनेक (ड) लक्षावधी
- (11) व्यक्तीविषयक ..... ही संपादनामागे मोठी प्रेरणा आहे.
 (अ) भक्तिभाव (ब) मित्रभाव
 (क) श्रद्धाभाव (ड) सेवाभाव
- (12) राज्य साहित्य संस्कृती मंडळाने ..... बृहत प्रकल्प हाती घेतला.
 (अ) मराठी ज्ञानकोशाचा (ब) मराठी विश्वकोशाचा
 (क) मराठी कन्याकोशाचा (ड) मराठी पक्षीकोशाचा
- (13) संहितासंपादनात ..... वारंवार वाचन अतिशय महत्त्वाचे असते.
 (अ) संहितेचे (ब) ग्रंथाचे
 (क) पाठाचे (ड) लेखांचे
- (14) टिप्पणीची भाषा ..... भाषेपेक्षा वेगळी असते.
 (अ) सामाजिक (ब) राजकीय
 (क) प्रशासकीय (ड) वाङ्मयीन
- (15) पत्रातील मजकुराविषयी एक उत्तरवजा टिप्पणी ..... तयार करतो.
 (अ) प्राध्यापक (ब) प्राचार्य
 (क) लिपिक (ड) चपराशी
- (16) आवाहन हा लेखनाचा प्रकार समग्र ..... उद्देशून असतो.
 (अ) समाजाला (ब) राज्याला
 (क) देशाला (ड) विश्वाला
- (17) ग्रंथाचे वाचन त्याच्या ..... व्हायला हवे.
 (अ) अर्पणपत्रिकेपासून (ब) अनुप्रमांकापासून
 (क) मनोगतापासून (ड) प्रस्तावनेपासून
- (18) 1996 साली ..... मराठीतील पहिले संकेतस्थळ सुरु झाले.
 (अ) राष्ट्रबोली (ब) देशबोली
 (क) मायबोली (ड) बोलीभाषा
- (19) जगभरातील सुमारे पाच हजारांहून अधिक ..... इंटरनेटवर उपलब्ध आहे.
 (अ) ग्रंथ (ब) मासिके
 (क) पुस्तके (ड) वर्तमानपत्रे
- (20) संवाद आणि संपर्क ही ..... गरज आहे.
 (अ) देशाची (ब) मानवाची
 (क) राष्ट्राची (ड) यापैकी नाही